

Regeringens proposition

1985/86: 169

om inskränkt skattskyldighet för Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet m. fl.

Prop.
1985/86: 169

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 3 april 1986.

På regeringens vägnar

Svante Lundkvist

Kjell-Olof Feldt

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet och de stiftelser och bolag som bildats på initiativ av vissa huvudorganisationer på arbetsmarknaden för att utge permitteringslöneersättning befrias från skattskyldighet för förmögenhet och all annan inkomst än inkomst av fastighet. Den inskränkta skattskyldigheten föreslås gälla fr.o.m. 1986 års taxering.

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 7 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 §

4 mom.¹ Understödsförening som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet eller som enligt sina stadgar inte får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omlämnar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem.

akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar är skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankommer på sammanslutningarna.

sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond,

allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., personalstiftelser som avses i samma lag med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,

allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., personalstiftelser som avses i samma lag med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet *eller med ändamål att utge permitteringslöneersättning, bolag eller annan juridisk person som avses i lagen (1984:1009) om beslutanderätt för bolag eller annan juridisk person med uppgift att lämna permitteringslöneersättning*, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,

¹ Senaste lydelse 1985:308.

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m.m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen Småföretagsfonden, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m.m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Jernkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen Småföretagsfonden, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, *Svenska kyrkans stiftelse för riksskyrklig verksamhet*, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp

frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet.

Vad som sägs i 6 mom. tredje och femte styckena har motsvarande tillämpning i fråga om stiftelse som avses i detta moment. Att pensionsstiftelse lägger avkastning till kapitalet medför dock skattskyldighet för all inkomst endast om stiftelsen har överskott på kapitalet enligt 15 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkom från trycket i Svensk författningssamling. De nya bestämmelserna tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 1986

Närvarande: Statsrådet Lundkvist, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om inskränkt skattskyldighet för Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet m.fl.

1 Inledning

Stiftelser och aktiebolag är i likhet med flertalet andra juridiska personer i regel oinskränkt skattskyldiga till statlig inkomstskatt. Stiftelser men inte aktiebolag är i allmänhet också skyldiga att betala förmögenhetsskatt. Skattskyldigheten till kommunal inkomstskatt har däremot slopats med verkan från 1986 års taxering för alla juridiska personer med undantag för dödsbon.

Vissa stiftelser och andra juridiska personer har emellertid ansetts bedriva en så höggradigt allmännyttig verksamhet att deras skattskyldighet har inskränkts. Bestämmelserna om vilka skattesubjekt som åtnjuter inskränkt skattskyldighet finns bl.a. i 7 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt (SIL). De i den bestämmelsen nämnda rättssubjekten är endast skattskyldiga för inkomst av fastighet. Vid förmögenhetsbeskattningen gäller enligt 6 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt att dessa stiftelser är befriade från förmögenhetsskatt.

I det följande föreslår jag att ytterligare några rättssubjekt skall omfattas av den begränsade skattskyldigheten, nämligen Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet samt de stiftelser och bolag som har till ändamål att utge permitteringslöneersättning.

2 Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet

Som ett led i omorganisationen av svenska kyrkan godkändes vid 1984 års kyrkomöte bildandet av Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet. Stiftelsen, som har bildats av ett antal rikskyrkliga organ, skall bedriva eller stödja svenska kyrkans rikskyrkliga verksamhet inom eller utom Sverige samt förvalta egendom som ställts till dess förfogande för sådana

ändamål. Stiftelsen ersätter ett flertal kyrkliga riksorgan, bl.a. Svenska kyrkans centralråd, diakoninämnd, informationscentral och utbildningsnämnd. Verksamheten avser främst svenska kyrkans frivilliga verksamhet. Stiftelsens högsta organ är ombudsmötet, som består av samma personer som kyrkomötet och som samlas varje år inom kyrkomötets ram. Den löpande förvaltningen handhas av stiftelsens styrelse. Styrelsen består av samma personer som är ledamöter av svenska kyrkans centralstyrelse. Inom stiftelsen finns nio nämnder inrättade för olika rikskyrkliga verksamhetsområden. Stiftelsens verksamhet finansieras dels genom medel från kyrkofonden, dels genom kollekter och gåvor.

Enligt min uppfattning måste stiftelsens verksamhet anses vara höggradigt allmännyttig. Finansieringen av verksamheten sker till helt övervägande del med allmänna medel och i övrigt genom kollekter och gåvor. Med hänsyn till detta bör stiftelsens medel inte beskattas. Jag föreslår att Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet tas in som begränsat skattskyldigt subjekt i 7 § 4 mom. SIL.

3 Permitteringslöneanordningen

Arbetslagarnas anställningsförmåner vid permittering förbättrades fr.o.m. den 1 januari 1985 genom en reform på det arbetsrättsliga området. Reformen tillkom genom samarbete mellan vissa organisationer på arbetsmarknaden och staten.

Under våren 1984 träffade Svenska arbetsgivareföreningen (SAF) och Landsorganisationen i Sverige (LO) en preliminär uppgörelse om inrättande av en s.k. permitteringslöneanordning SAF-LO. Liknande uppgörelser träffades även mellan Arbetsgivarföreningen för samfällt ägda företag och organisationer (SFO) och LO samt mellan Kooperationens förhandlingsorganisation (KFO) och LO. Överenskommelserna förutsatte statlig medverkan i fråga om finansieringen.

Genom beslut av riksdagen under hösten 1984 infriades villkoret att staten skulle bidra till reformens finansiering. Samtidigt ändrades 21 § lagen (1982:80) om anställningsskydd så att arbetstagare vid permittering fick rätt till samma lön och andra anställningsförmåner som om arbetstagaren hade fått behålla sina arbetsuppgifter.

Överenskommelserna mellan de berörda huvudorganisationerna avsåg bl.a. bildandet av stiftelser, vilkas huvudsakliga uppgifter är att uppbära i kollektivavtal bestämda avgifter för permitteringslöneersättning från de anslutna arbetsgivarna samt att besluta om hur dessa avgifter skall användas. I stiftelserna sker en viss fondering av medel för användning under de år då utbetalningarna överstiger de inflytande avgifterna.

På SAF/LO-området har bildats Stiftelsen för kompletterande permitteringslöneersättning. Enligt avtal förvaltas stiftelsen av Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag (AFA). Till ett av AFA särskilt bildat dotterbolag – Institutet för utbetalning av permitteringslöneersättning, aktiebolag – tillskjuts medel dels från staten, dels från stiftelsen. Bolaget erhåller medel motsvarande de belopp som enligt beslut av bolaget skall utbetalas till anslutna arbetsgivare. Någon fondering av medel sker inte i bolaget.

Till bolaget har knutits en viss myndighetsfunktion. Den innebär att bolaget getts behörighet att besluta om utbetalning av allmänna medel. Behörigheten har tillagts bolaget genom lagen (1984:1009) om beslutanderätt för bolag eller annan juridisk person med uppgift att lämna permitteringslöneersättning. Staten har insyn i bolagets verksamhet bl.a. genom att regeringen utser en representant i styrelsen.

På de statliga och kooperativa områdena har på motsvarande sätt bildats stiftelser och bolag. De har samma funktion som de båda rättssubjekten på SAF/LO-området. Stiftelsernas och bolagens namn är Stiftelsen för permitteringslöneersättning inom SFO-LO-området och Permitteringslönestiftelsen KFO/KAB-LO respektive Gemensamhetsanordningen för utbetalning av permitteringslöneersättning Aktiebolag, GUPAB, samt Permitteringslöneaktiebolaget KFO/KAB-LO.

Vid bedömningen av de nu aktuella stiftelsernas ställning i skattehänseende vill jag erinra om att stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet har ansetts vara högradigt allmännyttiga och därför hänförs till de inskränkt skattskyldiga subjekten. Jag anser det naturligt och konsekvent med en motsvarande bedömning av permitteringslönestiftelserna. Detta gäller även permitteringslönebolagen eftersom de utgör en helt integrerad del av permitteringslöneanordningarna. Jag föreslår således att de nu nämnda stiftelserna och bolagen intas bland de inskränkt skattskyldiga subjekten i 7 § 4 mom. SIL.

4 Ikraftträdande

De nya bestämmelserna om inskränkt skattskyldighet bör träda i kraft snarast möjligt och tillämpas fr.o.m. 1986 års taxering.

5 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

De föreslagna ändringarna är av så enkel beskaffenhet att lagrådets hörande enligt min mening inte är påkallat.

6 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget.

7 Beslut

Prop. 1985/86: 169

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

